

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

25 iunie 2014

mun.Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Nicolae Gordilă,

Judecătorii - Elena Covalenco, Ion Guzun,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2013 de avocatul Martalog Viorica în numele inculpatului

Malețchi Alexandru Andrei, născut la 29 decembrie 1989, originar și domiciliat în or.Orhei, str.Miron Costin 20.

Termenul examinării cauzei:

1. 23.04.2013 - 31.07.2013 - prima instanță,
2. 21.08.2013 - 21.11.2013 - instanța de apel,
3. 20.05.2014 - 25.06.2014 - instanța de recurs.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Rezina din 31 iulie 2013, Malețchi Alexandru a fost condamnat în baza art.217¹ alin.(3) lit.e), f) Cod penal la 4 ani închisoare cu privarea de dreptul de a exercita activitate legată de circuitul substanțelor narcotice pe un termen de 5 ani și în baza art.322 alin.(1) Cod penal la 1 an închisoare.

În temeiul art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 4 ani și 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate legată de circuitul substanțelor narcotice pe un termen de 5 ani.

Conform art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probă de 2 ani.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Malețchi Alexandru, la 04 decembrie 2012, avînd scopul de înstrăinare, a păstrat și a transportat ilegal în 9 cutii de iaurt 9 pachetele modelate din peliculă, în formă sferică, în care se aflau în total 24,67 grame de masă vegetală uscată și mărunțită cu miros specific de cînepă, substanță pe care a încercat s-o transmită într-o coletă destinată condamnatului Malețchi Ghenadie în Penitenciarul nr.17, prin intermediul cet.Păpăluță Valeriu, ultimul acordîndu-i doar servicii de transport, deoarece personal nu a putut transmite coletul fratelui său, neavînd cu sine acte de identitate.

Astfel, în camera de primire-predare a coletelor din Penitenciarul nr.17, în timpul verificării conținutului acestora, în 9 din 11 cutii de iaurt, a fost depistată și ridicată de către colaboratorii penitenciarului, substanță narcotică care, conform raportului de constatare tehnico-științifică nr.5051 din 17.12.2012, reprezintă marijuana, care face parte din categoria substanțelor narcotice, greutatea căreia, constituie proporții mari.

3. Sentința a fost contestată cu apel de către acuzatorul de stat, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatului să-i fie stabilită

pedeapsa definitivă în baza art. 217¹ alin.(3) lit.e), f) și 322 alin.(1), 84 Cod penal de 6 ani închisoare, invocând că pedeapsa stabilită de prima instanță, în raport cu gravitatea infracțiunii comise, este prea blândă, circumstanțele reținute de instanță ce au permis de a aplica în privința acestuia prevederile art.90 Cod penal, nu pot fi considerate ca fiind unele ce ar justifica aplicarea dispoziției date, iar dispunând suspendarea executării pedepsei pe termen de probă, instanța incorect a considerat că această pedeapsă va asigura atingerea scopului ei penal și va duce la corijarea și reeducarea inculpatului, deoarece acesta vina în comiterea infracțiunii nu a recunoscut-o și nu a înțeles pericolul social al faptei comise, că anterior a mai fost tras la răspundere penală și fiindu-i aplicată pedeapsa cu suspendarea condiționată a executării ei, concluzii necesare nu și-a făcut, și din nou a săvârșit o infracțiune cu intenție, prin urmare nu va fi atins scopul educativ și preventiv al pedepsei penale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2013, a fost admis apelul procurorului, casată parțial sentința, în latura penală, și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Malețchi Alexandru, în baza art.217¹ alin.(3) lit.e), f) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa de 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de ocupa funcții sau a exercita activități în domeniul farmaceuticii, și în baza art.332 alin.(1) Cod penal – de 1 an închisoare, iar în temeiul art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 4 ani și 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de ocupa funcții sau a exercita activități în domeniul farmaceuticii, cu executarea ei în penitenciar de tip semînchis. Celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

Instanța de apel a conchis că vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor imputate a fost confirmată prin ansamblul de probe administrate la urmărirea penală, care au fost cercetate și verificate în cadrul ședinței instanței de apel, în urma cărora a dedus că prima instanță just a stabilit starea de fapt și de drept, dînd o încadrare juridică corectă acțiunilor acestuia în baza art.217¹ alin.(3) lit.e), f) și 332 alin.(1) Cod penal.

La fel, instanța de apel a concluzionat că prima instanță nu a acordat deplină eficiență principiilor generale de individualizare a pedepsei și neîntemeiat a numit inculpatului pedeapsa cu suspendarea executării ei pe termen de probă, fără a ține seama de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunilor săvârșite, de motivele acesteia, de persoana inculpatului, care anterior a fost tras la răspundere penală, circumstanțe care, analizate în ansamblu, au permis instanței de a conchide că corijarea și reeducarea inculpatului va fi posibilă doar prin izolarea lui de societate și, ținînd seama de prevederile art.84 alin.(1) Cod penal, a considerat de a-i stabili pedeapsa definitivă de 4 ani și 6 luni închisoare, considerînd-o echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei și faptele comise.

5. Împotriva deciziei instanței de apel, la 22 aprilie 2014, a declarat recurs ordinar avocatul V.Martalog în numele inculpatului care, invocînd temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) și 8) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia și pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii; instanța de apel neîntemeiat a casata soluția primei instanțe în partea stabilirii pedepsei și, excluzînd în privința inculpatului dispozițiile art.90 Cod penal, incorect a constatat că corectarea și reeducarea acestuia poate avea loc doar prin izolarea lui de societate, reținînd faptul că acesta anterior a fost tras la răspundere penală, deoarece condamnarea anterioară cu suspendarea condiționată a executării pedepsei nu a fost anulată, iar pe parcursul executării ei inculpatul a îndreptățit încrederea ce i s-a acordat; partea acuzării nu a adus probe ce ar dovedea faptul că anume

inculpatul a păstrat substanțele narcotice în proporții mari, în scop de înstrăinare, pe care le-a transportat intenționat în penitenciar, astfel de către organul de urmărire penală și de către instanță au fost lăsate fără apreciere declarațiile inculpatului întru dezvinovățirea acestuia, nefiind stabilite persoanele ce au transmis produsele la domiciliul inculpatului și cine le-a primit.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care solicit respingerea recursului ca fiind neîntemeiat, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.421 Cod de procedură penală, coraportat la art.401 Cod de procedură penală, persoanele menționate în dispoziția acestei norme sînt în drept să declare recurs ordinar.

Conform prevederilor art.422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit materialelor cauzei, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 21.11.2013 în prezența inculpatului și a avocatului acestuia C.Negru, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată, aceștia fiind înștiințați despre data pronunțării deciziei motivate - 19.12.2013 (f.d.150).

Tot din procesul-verbal al ședinței instanței de apel rezultă că, la data pronunțării deciziei motivate - 19.12.2013, avocatul C.Negru și inculpatul A.Malețchi nu s-au prezentat, însă acestora le-a fost expediată copia deciziei motivate la 20.12.2013, fiind respectate prevederile art.338 alin.(4) Cod de procedură penală (f.d.158).

În conformitate cu prevederile art.231 alin.(3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Raportînd prevederile art.231 alin.(3) și art.422 Cod de procedură penală la situația dată, rezultă că termenul de declarare a recursului (de 30 de zile) împotriva deciziei menționate expira la 21.01.2014.

Inculpatul A.Malețchi, cît și avocatul acestuia, care i-a apărât interesele în instanța de apel, fiind în drept de a contesta decizia instanței de apel, nu au atacat-o în termenul prevăzut de 30 de zile de la data cînd a fost pronunțată decizia motivată.

Conform materialelor dosarului, avocatul V.Martalog a înaintat recurs asupra deciziei instanței de apel din 19.12.2013, care a fost înregistrat în secția grefă a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție la 22.04.2014, deci cu mult mai tîrziu după expirarea termenului legal de 30 zile, prevăzut de art.422 Cod de procedură penală.

Motivul invocat de recurent, precum că termenul de declarare a recursului urmează a fi calculat din 21.03.2014, dată cînd inculpatul a fost reținut și a aflat despre decizia instanței de apel, deoarece pronunțarea acesteia a avut loc în lipsa lui, nu poate fi reținut ca temei de casare a deciziei, dat fiind că inculpatul a cunoscut despre data pronunțării hotărîrii, acesta a participat la toate ședințele de judecată, fapt confirmat prin procesul-verbal al instanței de apel, unde în prezența lui și a avocatului, care i-a apărât interesele la acea etapă procesuală, a fost pronunțat dispozitivul deciziei și le-a fost adusă la cunoștință dată pronunțării hotărîrii motivate. Mai mult, inculpatul se afla la libertate, iar în lege este cert stipulat momentul începerii curgerii acestui termen.

Colegiul penal atestă că, potrivit art.230 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege și nu poate fi prelungită sau scurtată de instanța de judecată. Momentul de la care începe să decurgă termenul de atac este riguros precizat de lege - data pronunțării deciziei, iar depășirea acestui termen duce la decăderea părților din dreptul de a folosi calea de atac.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este declarat peste termen.

Astfel, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de avocatul V.Martalog în numele inculpatul, fiind declarat peste termen.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Martalog Viorica în numele inculpatului Malețchi Alexandru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2013, în cauza penală în privința lui Malețchi Alexandru, fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 23 iulie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Ion Guzun